

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ.....	V
İÇİNDEKİLER.....	VII

24 HAZİRAN 2018 CUMHURBAŞKANLIĞI SEÇİMİ

A. 1923'ten GÜNÜMÜZE CUMHURBAŞKANLIĞI SEÇİMLERİ	5
B. 10 AĞUSTOS 2014 CUMHURBAŞKANLIĞI SEÇİMLERİ	6
C. CUMHURBAŞKANLIĞI HÜKÜMET SİSTEMİNE GEÇİŞ	7
Seçimlerin Süresi	7
Cumhurbaşkanının Halk Tarafından Seçilmesi.....	7
Cumhurbaşkanı Seçiminin Esasları	7
Aday Gösterilme.....	7
D. HAZİRAN 2018 SEÇİMLERİNE İLİŞKİN BİLGİLER.....	8
Seçmen Sayıları	8
Adaylar	8
Seçim Kampanyası.....	9
E. CUMHURBAŞKANLIĞI SEÇİMİ SONUÇLARI.....	10
Adayların ve Partilerinin Oy Oranları	13
Adayların İl İçi Sıralamadaki Konumları	15
Adayların Bölgelerdeki Oy Oranları	16
Adayların Bölge İçi Sıralamadaki Konumları	17
Bölgelerde Birinci ve İkinci Sıraları Alan Adaylar	18

I. BÖLÜM

KASIM 2015'ten HAZİRAN 2018'e DOĞRU

A. 1 KASIM 2015 MİLLETVEKİLİ GENEL SEÇİMLERİ.....	23
B. 26'nci DÖNEMDEKİ GELİŞMELER.....	24

Anayasa Deęişiklikleri	24
Seçim Kanunlarında Yapılan Değişiklikler	26
Erken Seçim Kararı	27
Erken Seçim Önergesi.....	28
İYİ Parti'nin Seçimlere Katılması	28
C. 24 HAZİRAN 2018 MİLLETVEKİLİ GENEL SEÇİMLERİ	29
TBMM'nin Açılması	29
Cumhurbaşkanının Göreve Başlaması	30
TBMM Başkanının Seçilmesi.....	30

II. BÖLÜM SEÇİM DÖNEMİNDE SİYASİ PARTİLER

A. SİYASAL YAŞAMDAKİ PARTİLER	33
Yeni Kurulan Siyasî Partiler	33
Siyasal Yaşamdaki Çekilen Partiler	33
Siyasal Yaşamdaki Parti Sayısı.....	34
B. TBMM'DE TEMSİL EDİLEN PARTİLER	35
C. SEÇİME KATILAN SİYASİ PARTİLER	36
D. DEVLET YARDIMI ALAN SİYASİ PARTİLER.....	37
Siyasî Partilere 2018 Yılı Hazine Yardımı.....	37
E. SEÇİM İTTİFAKI YAPAN SİYASİ PARTİLER	38
2018 Seçimlerinde Gerçekleştirilen İttifaklar	38

III. BÖLÜM SEÇMENLERE ve OY KULLANIMINA İLİŞKİN BİLGİLER

A. SEÇME ve SEÇİLME HAKLARI	41
Seçme ve Seçilme Yaşı.....	41
Seçmen Kütüklerinin Düzenlenmesi	41
Yurt Dışındaki Seçmenlerin Oy Kullanması	41

Seçmen Sayıları	42
Seçim Sistemi	44
İllerin Çıkaracağı Milletvekili Sayıları	44
B. OY KULLANIMINA İLİŞKİN BİLGİLER	46
Kasım 2015 Seçimlerine Göre Değişim	47
C. SEÇİME KATILMA ORANLARI	48
Yurt İçindeki Katılma Oranı	48
Yurt Dışındaki Katılma Oranı	48
Toplam Seçmen Sayısına Göre Katılma Oranı	48
İl Düzeyinde Seçime Katılma Oranları	48

IV. BÖLÜM

ADAYLARIN ve MİLLETVEKİLLERİNİN KİMLİKLERİ

A. SİYASİ PARTİLERİN ve BAĞIMSIZLARIN SEÇİME GİRDİKLERİ	
SEÇİM ÇEVRELERİ ve ADAY SAYILARI	53
B. SİYASİ PARTİLERİN ADAY BELİRLEME YÖNTEMLERİ	54
C. MİLLETVEKİLİ ADAYLARININ KİMLİKLERİ	55
Adayların Cinsiyet Durumu	55
Adayların Öğrenim Durumu	56
Adayların Yaş Durumu	58
D. MİLLETVEKİLLERİNİN KİMLİKLERİ	60
Milletvekillerinin Cinsiyet Durumu	60
Milletvekillerinin Öğrenim Durumu	61
Milletvekillerinin Yaş Durumu	62
26'ncı ve 27'nci Dönem TBMM Milletvekillerinin Karşılaştırılması	64
E. TBMM'NİN YENİLENME ORANI	65

V. BÖLÜM SEÇİM SONUÇLARI

GİRİŞ.....	69
A. YURT İÇİ SEÇİM SONUÇLARI	70
B. YURT DIŞI ve GÜMRÜK KAPILARI SEÇİM SONUÇLARI	71
C. ÜLKE GENELİ SEÇİM SONUÇLARI	73
D. TBMM'DEKİ TEMSİL DURUMU	75
Siyasî Partilerin ve Bağımsızların Aşkın / Eksik Temsil Oranları.....	75
Milletvekili Başına Düşen Seçmen Sayısı	76
Milletvekili Başına Düşen Geçerli Oy Sayısı	76
F. SİYASÎ PARTİLERİN OY ORANLARININ ÜLKE ORTALAMASININ ALTINDA ve ÜSTÜNDE KALDIĞI İLLER.....	78

VI. BÖLÜM SİYASÎ PARTİ OYLARININ İLLER DÜZEYİNDEKİ DAĞILIMI

A. SİYASÎ PARTİLERİN MİLLETVEKİLİ ÇIKARDIKLARI İL ve SEÇİM ÇEVRELERİ.....	83
B. SİYASÎ PARTİLERİN BİRİNCİ SIRADA YER ALDIĞI İLLER.....	85
C. SİYASÎ PARTİLERİN İL İÇİ SIRALAMADAKİ KONUMLARI	86
Siyasî Partilerin Milletvekili Çıkardığı İllerin İl İçi Sıralamadaki Yerleri	87
D. SİYASÎ PARTİLERİN İLLERDEKİ OY ARALIKLARI	89

VII. BÖLÜM SİYASÎ PARTİ OYLARININ BÖLGESEL DAĞILIMI

GİRİŞ.....	93
A. SİYASÎ PARTİLERİN BÖLGELERDEKİ OY ORANLARI	95
B. SİYASÎ PARTİLERİN BÖLGE İÇİ SIRLAMASI	97
Bölgelerde Birinci ve İkinci Sıraları Alan Siyasî Partilerin Oy Oranları Farkı.....	99
C. SİYASÎ PARTİLERİN MİLLETVEKİLİ ÇIKARDIĞI ve ÇIKARAMADIĞI İLLERİN BÖLGESEL DAĞILIMI	100

VIII. BÖLÜM

1 KASIM 2015 – 24 HAZİRAN 2018 SEÇİMLERİ ARASINDAKİ DEĞİŞİM

A. SİYASÎ PARTİLERİN OY ORANLARINDAKİ ve ÜLKE SIRALAMASINDAKİ DEĞİŞİMİ.....	107
B. SİYASÎ PARTİLERİN MİLLETVEKİLİ SAYILARINDAKİ DEĞİŞİMİ.....	108
Siyasî Partilerin Milletvekili Çıkardığı İl Sayılarındaki Değişim	109
Siyasî Partilerin Birinci Sırayı Aldıkları İl Sayılarındaki Değişim	110
C. SİYASÎ PARTİLERİN OY ORANLARININ YÜKSELDİĞİ ve GERİLEDİĞİ İLLER.....	111
Siyasî Partilerin İllerdeki Oy Oranı Artışları.....	113
Siyasî Partilerin İllerdeki Oy Oranı Kayıpları.....	114
D. SİYASÎ PARTİ OYLARININ BÖLGESEL DEĞİŞİMİ	115

IX. BÖLÜM

SİYASÎ PARTİLER AÇISINDAN DEĞERLENDİRME

A. ADALET ve KALKINMA PARTİSİ (AK PARTİ)	119
2018 Milletvekili Genel Seçimi	120
İl İçi Sıralamadaki Yeri.....	120
İllerdeki Oy Oranları	120
Milletvekili Çıkardığı / Çıkaramadığı İl Sayısı.....	120
Bölgelerdeki Konumu	121
Kasım 2015 – Haziran 2018 Seçimleri Arasındaki Değişim.....	121
B. CUMHURİYET HALK PARTİSİ (CHP)	123
2018 Milletvekili Genel Seçimi	124
İl İçi Sıralamadaki Yeri.....	124
İllerdeki Oy Oranları	124
Milletvekili Çıkardığı / Çıkaramadığı İl Sayısı.....	125
Bölgelerdeki Konumu	125
Kasım 2015 – Haziran 2018 Seçimleri Arasındaki Değişim.....	126
C. HALKLARIN DEMOKRATİK PARTİSİ (HDP).....	127
2018 Milletvekili Genel Seçimi	128
İl İçi Sıralamadaki Yeri.....	128

İllerdeki Oy Oranları	128
Milletvekili Çıkardığı / Çıkaramadığı İl Sayısı.....	129
Bölgelerdeki Konumu	129
Kasım 2015 – Haziran 2018 Seçimleri Arasındaki Değişim.....	130
D. MİLLİYETÇİ HAREKET PARTİSİ (MHP)	131
2018 Milletvekili Genel Seçimi	132
İl İçi Sıralamadaki Yeri.....	132
İllerdeki Oy Oranları	132
Milletvekili Çıkardığı / Çıkaramadığı İl Sayısı.....	133
Bölgelerdeki Konumu	133
Kasım 2015 – Haziran 2018 Seçimleri Arasındaki Değişim.....	133
E. İYİ PARTİ (İYİ PARTİ).....	135
2018 Milletvekili Genel Seçimi	135
İl İçi Sıralamadaki Yeri.....	135
İllerdeki Oy Oranları	135
Milletvekili Çıkardığı / Çıkaramadığı İl Sayısı.....	136
Bölgelerdeki Konumu	136

X. BÖLÜM GENEL DEĞERLENDİRME

Yapılan Anayasa Değişiklikleriyle Rejim Değiştirilmiştir	141
Cumhurbaşkanlığı ve Milletvekili Genel Seçimleri Birlikte Yapılmıştır	141
24 Haziran 2018 Seçimleri “Erken Seçim” Niteliğindedir	141
Seçim ve Siyasi Partiler Kanunlarında Önemli Değişiklikler Yapılmıştır	141
Seçim Yarışında Büyük Adaletsizlikler Yaşanmıştır	141
Cumhurbaşkanlığı Seçiminde 6 Aday Yarışmıştır	142
Cumhurbaşkanı Adayları ile Partilerinin Milletvekili Seçimlerinde Aldıkları Oylar Arasında Farklılıklar Oluşmuştur.....	142
Recep Tayyip Erdoğan Yüzde 50 Barajını MHP Oylarının Desteğiyle Aşabilmiştir	142
Seçime 8 Siyasi Parti Katılmıştır	143

TBMM'ye 5 Siyasi Parti Girmiştir	143
Oyların % 97,97'si TBMM'de Temsil Edilmiştir	143
TBMM % 56,83 Oranında Yenilenmiştir.....	144
TBMM'nin Yaş ve Eğitim Düzeyinde Önemli Değişme Olmamıştır	144
Kasım 2015 Seçimine Göre Kadın Milletvekili Sayısında Değişim Yaşanmıştır	144
Siyasetteki Denge Bozuklukları Yine Giderilememiştir	144
SON SÖZ	145

EKLER

İÇİNDEKİLER.....	149
EK – I YSK'nın 24 Haziran 2018 Cumhurbaşkanlığı Seçimi ile 27'nci Dönem Milletvekili Genel Seçimine İlişkin Seçim Takvimi	151
EK – II Cumhurbaşkanlığı ve Milletvekili Genel Seçimleri için Seçim Çevrelerinde Oy Kullanacak Seçmen Sayıları	170
EK – III Cumhurbaşkanlığı Seçiminde İllerde Kayıtlı Olan ve Oy Kullanan Seçmenler (Yurt İçi)	172
EK – IV Milletvekili Genel Seçiminde İllerde Kayıtlı Olan ve Oy Kullanan Seçmenler (Yurt İçi)	177
EK – V Seçim Çevrelerinin Çıkaracağı Milletvekili Sayıları	182
EK – VI Siyasi Partilerin Seçim Çevrelerinde Çıkardıkları Milletvekili Sayıları	184
EK – VII Cumhurbaşkanlığı Adaylarının İllerdeki Oy Sayıları ve Oy Oranları	188
EK – VIII Siyasi Partilerin ve Bağımsızların İllerdeki Oy Sayıları ve Oy Oranları	198
EK – IX Cumhurbaşkanlığı Adaylarının İl İçi Sıralamadaki Konumları	213
EK – X Siyasî Partilerin İl İçi Sıralamadaki Konumları	217
EK – XI Cumhurbaşkanlığı Adaylarının Yurt Dışındaki (60 Ülke) Oy Sayıları ve Oy Oranları.....	221
EK – XII Siyasi Partilerin Yurt Dışındaki (60 Ülke) Oy Sayıları ve Oy Oranları	231

SİYASÎ PARTİLER ÖZEL EKİ

A. ADALET VE KALKINMA PARTİSİ (AK PARTİ).....	249
B. CUMHURİYET HALK PARTİSİ (CHP)	273
C. HALKLARIN DEMOKRATİK PARTİSİ (HDP).....	297
D. MİLLİYETÇİ HAREKET PARTİSİ (MHP)	323
E. İYİ PARTİ (İYİ PARTİ)	347
GRAFİK VE HARİTALAR (İÇİNDEKİLER)	363
GRAFİK 1. Cumhurbaşkanlığı Seçimlerinde Adayların Oy Oranları.....	367
GRAFİK 2. Milletvekili Seçimlerinde Siyasi Partilerin ve Bağımsızların Oy Oranları	369
HARİTA 1. Cumhurbaşkanlığı Seçimlerinde Adayların Birinci Sırayı Aldığı İller	371
HARİTA 2. Cumhurbaşkanlığı Seçimlerinde Adayların Bölge İçi Sıralaması	373
HARİTA 3. Milletvekili Seçimlerinde Siyasi Partilerin Birinci Sırayı Aldığı İller	375
HARİTA 4. Milletvekili Seçimlerinde Siyasi Partilerin Bölge İçi Sıralaması.....	377
AK PARTİ ÖZEL EKİ HARİTALARI	
HARİTA 1. AK PARTİ'nin Milletvekili Çıkardığı / Çıkaramadığı İller	379
HARİTA 2. AK PARTİ'nin İllerdeki Oy Oranları	381
HARİTA 3. AK PARTİ'nin İl İçi Sıralamadaki Yeri	383
HARİTA 4. AK PARTİ / Ülke Ortalamasının (% 42,56) Altındaki ve Üstündeki İller.....	385
HARİTA 5. AK PARTİ / Kasım 2015 Seçimine Göre Oy Oranı Yükselen ve Gerileyen İller	387
HARİTA 6. AK PARTİ'nin Bölgesel Sıralamadaki Konumu	389
CHP ÖZEL EKİ HARİTALARI	
HARİTA 1. CHP'nin Milletvekili Çıkardığı / Çıkaramadığı İller	391
HARİTA 2. CHP'nin İllerdeki Oy Oranları	393
HARİTA 3. CHP'nin İl İçi Sıralamadaki Yeri	394
HARİTA 4. CHP / Ülke Ortalamasının (% 22,65) Altındaki ve Üstündeki İller.....	397
HARİTA 5. CHP / Kasım 2015 Seçimine Göre Oy Oranı Yükselen ve Gerileyen İller	399
HARİTA 6. CHP'nin Bölgesel Sıralamadaki Konumu	401
HDP ÖZEL EKİ HARİTALARI	
HARİTA 1. HDP'nin Milletvekili Çıkardığı / Çıkaramadığı İller	403

HARİTA 2. HDP'nin İllerdeki Oy Oranları	405
HARİTA 3. HDP'nin İl İçi Sıralamadaki Yeri	407
HARİTA 4. HDP / Ülke Ortalamasının (% 11,70) Altındaki ve Üstündeki İller	409
HARİTA 5. HDP / Kasım 2015 Seçimine Göre Oy Oranı Yükselen ve Gerileyen İller	411
HARİTA 6. HDP'nin Bölgesel Sıralamadaki Konumu	413
MHP ÖZEL EKİ HARİTALARI	
HARİTA 1. MHP'nin Milletvekili Çıkardığı / Çıkaramadığı İller	415
HARİTA 2. MHP'nin İllerdeki Oy Oranları	417
HARİTA 3. MHP'nin İl İçi Sıralamadaki Yeri	419
HARİTA 4. MHP / Ülke Ortalamasının (% 11,10) Altındaki ve Üstündeki İller	421
HARİTA 5. MHP / Kasım 2015 Seçimine Göre Oy Oranı Yükselen ve Gerileyen İller	423
HARİTA 6. MHP'nin Bölgesel Sıralamadaki Konumu	425
İYİ PARTİ ÖZEL EKİ HARİTALARI	
HARİTA 1. İYİ Parti'nin Milletvekili Çıkardığı / Çıkaramadığı İller	427
HARİTA 2. İYİ Parti'nin İllerdeki Oy Oranları	429
HARİTA 3. İYİ Parti'nin İl İçi Sıralamadaki Yeri	431
HARİTA 4. İYİ Parti / Ülke Ortalamasının (% 9,96) Altındaki ve Üstündeki İller	433
HARİTA 5. İYİ Parti'nin Bölgesel Sıralamadaki Konumu	435
KAYNAKLAR	437
TESAV Yayınları	439

